

JORDBÄDD, m. 2. Se *Jordlager*.

JORDBÄFNING, f. 2. Naturföreteelse, som ger sig tillkänna genom en starkare eller svagare, vägförmig rörelse af jordytan.

JORDBÄR, n. 5. Se *Smultron*.

JORDEBOK, f. 3. pl. — *böcker*. Så kallas förteckningen på alla särskilda jordlägenheter inom hvarje fögderi och socken. *Landsjordebok*, sammanfattningen af alla fögderiers jordeböcker.

JORDEBOKSRÄNTA, f. 1. Se *Ordinarie Ränta* (under *Ränta*).

JORDEGENDOM, m. 2. Egendom, som består af hufvudsakligast i jord.

JORDEGUMMA, f. 1. Se *Barnmorska*. — Benämningen har uppkommit af den hos våra förfäder öfliga seden, att, då ett barn blifvit framfött, det genast af den biträdande barnmorskan nedlades helt naket på jorden, hvarpå fadren tillkallades, som, ifall han godkände detsamma, upptog det ifrån marken, för att vattenösa och få namn; men i annat fall bortbars det af jordegumman och utsattes i vilda marken.

JORDFALL, n. 5. Den naturföreteelse, då öfver underjordiska gråttor hängande berglager falla ned.

JORDFAST, a. 1. Säges om sådana föremål på jordens yta, hvilka icke äro lösa, utan nedtränga i jorden eller hvilat på grundval och ej, utan mycket arbete, kunna flyttas ifrån sitt ställe. *J-a stenar, fornlemningar*.

JORDFETMA, jordföttma, f. 1. Mineraliskt, fetaktigt ämne i jorden, såsom t. ex. Bergolja.

JORDFRUKT, m. 3. Benämning på sådana jordens växtalster, hvilkas rötter äro för människans användbara till föda, såsom potates, kålrötter, m. m. Bör ej förblandas med *Jordens frukt*, hvilket omfattar alla matnyttiga frukter, frön och rötter.

JORDFYND, n. 5. Skatt eller fornsak, som hittas i jorden.

JORDFÄRD, c. 3. (föga brukl.) Se *Begrafning*.

JORDFÄRG, m. 3. Färg, liknande den, som mulljord har.

JORDFÄRGAD, a. 2. Af samma färg som mulljord.

JORDFÄSTA, v. a. 1. o. 2. 1) Begrafva i vigd jord. — Benämningen har uppkommit af den rådande föreställningen, att den, som begrafves i vigd jord, derigenom får en ostörd ro. — 2) För-rätta den vid begrafning öfliga presterliga ceremonien, hvarvid tre skåflar mull kastas på likkistan, hvilket kan ske, icke allenast vid sjelfva grafven, utan äfven i bårhus. — *Jordfästande*, n. 4.

JORDFÄSTNING, f. 2. För rättningen, då ett lik jordfästes.

JORDGALLA, f. sing. Örten *Gratiola officinalis*.

JORDGLOB, m. 3. En, vanligen af papp förfärdigad, sferisk afbildning af jorden, på hvars yta dess länder och haf äro aftecknade.

JORDGRÄND, n. 5. Helt liten partikel af jord.

JORDGUBBE, m. 2. pl. — *gubbar*. Bär, som utgör en varietet af Backsmultron (*Fragaria collina*); planteras i trädgårdar; är större och sötare än vanliga smultron. *Fragaria hortensis*.

JORDGUMMA, se *Jordegumma*.

JORDHACKA, f. 1. Hacka, som användes till upphackning af hård jord, isynnerhet vid minneringsarbeten.

JORDHALFVA, f. 1. Hälf af jordklotet, på endera sidan om middagslinien ell. eqvatorn. Kallas äfv. Halfklot.

JORDHALT, m. 3. Egenskapen att hålla jord. JORDHALTIG, a. 2. Som håller jord. — *Jordhaltighet*, f. 3.

JORDHARTS, n. 3. Se *Asfalt*.

JORDHUMLA, f. 1. En insekt af Humle-släktet, som bor djupt under jordytan. *Bombus terrestris*.

JORDHVARF, n. 5. Se *Jordlager*.

JORDHYDDA, f. 1. Hydda med jordväggar.

JORDHÅLA, f. 1. Se *Jordkula*.

JORDHÖG, m. 2. Hög af uppkastad jord.

JORDHÖJD, f. 3. Af jordlager betäckt berg; äfv. af sand och sten sammanförd ås, ofvanpå en bergås.

JORDIG, a. 2. 1) Som liknar jord. — 2) Betäckt med, smutsad af jord.

JORDISK, a. 2. 1) Som tillhör, angår människans lif här på jorden. *J-a tankar, begär. J. glädje, lycka. J-t hopp*. — *Syn*. Timlig, Verldslig. — 2) Verldsligt sinnad. *Den j-a människan*. — Substantivt brukas *Det Jordiska*, för att utmärka: detta lifvet med dess omsorger, bestyr, sträfvan, fröjder och njutningar. *Vara fästad vid det j-a. Vara död för det j-a*.

JORDISKT, adv. Verldsligt, sinligt. *Vara j. sinnad*.

JORDKLOT, n. sing. *J-et*, den planet, vi bebo, som har nästan formen af ett klot.

JORDKOL, n. sing. Grått eller brunt mineral, bestående af löst förenade, stoftartade delar; ett i hög grad upplöst brunkol eller ett mycket sönderdeladt, sönderfallet bituminöst trä.

JORDKRATS, m. 2. Krats, som användes af minörer, för att kratsa ut jord.

JORDKRETS, m. sing. *J-en*, jorden. Brukas i poetisk och högre stil.

JORDKRONOR, f. 1. pl. Se *Linnés-ört*.

JORDKROPP, m. 2. Kropp, som finnes på den planet, vi kalla jorden.

JORDKRYPA, f. 1. (bot.) Se *Jordref*.

JORDKRÄFTA, f. 1. En insekt af Rätvingarnes ordning. Gryllotalpa vulgaris.

JORDKULA, f. 1. Håla i jorden.

JORDLAGER, n. 5. Lager eller hvarf i jorden af någon särskilt jordart eller mineral.

JORDLAPP, m. 2. (pop. o. fam.) Helt liten åker eller jordlägenhet.

JORDLIF, n. 5. *J-vet*, människans lif här på jorden. Brukas i den högre stilen och poesi.

JORDLOPPA, f. 1. Ett insektslägte af Skalbaggarna. *Haltica*.

JORDLÄGE, n. 4. (mindre brukl.) En åkers läge.

JORDLÄGENHET, f. 3. Kameralistisk benämning på större eller mindre jordegdomar.

JORDLÖPARE, m. 3. Ett insektslägte af Skalbaggarnes ordning. *Carabus*.

JORDMANDEL, m. 2. pl. — *mandlar*. 1) Benämning på de välsmakliga rotknölarne af växten *Cyperus esculentus*, som är inhemsk i södra Europa. — 2) Sjelfva växten.

JORDMASK, m. 2. Mask, som krälar i jorden.

JORDMERC, m. sing. Se *Mergel*.

JORDMERGEL, m. sing. (åkerbr.) Ett lösare slags mergel.

JORDMOSSA, f. 1. Ett slägte af Löfmosorna. *Phascom*.

JORDMURKLA, f. 1. Se *Tryffel*.

JORDMÅN, m. sing. Benämning på de olika